FISKERIDIREKTORATET

Adm.enhet: Seksjon fiskeriregulering
Saksbehandler: Andreas Haugstvedt
Telefon: 55 23 80 00
Vår referanse: 24/15060
Deres referanse:
Dato: 11.04.2025

Norges Fiskarlag
Att:
Postboks 1233 Torgarden
7462 TRONDHEIM

Høring - forslag om forbud mot fiske i oppvekstområder for torsk i Nordsjøen i 2025

1. Bakgrunn

Det vises til punkt 7.2. i sak 9/2024 som ble fremlagt i reguleringsmøtet 6. og 7. november 2024.

I 2020 ble det innført et forbud mot fiske i tre definerte oppvekstområder for torsk i NØS i Nordsjøen i perioden 1. juli - 31. desember 2020. Reguleringen ble videreført i perioden 15. september- 31. desember 2021 (Egersundbanken justert), 7. juli – 31. desember 2022, 1. juli – 31. desember 2023 (Egersundbanken og Midtbanken justert) og i perioden 1. juli – 31. desember 2024.

Bakgrunnen for tiltaket er at Norge og EU i kvoteavtalen for 2020 ble enige om behovet for å innføre forvaltningstiltak for å verne områder med yngel og liten torsk og/eller redusere fiskepresset på torsk generelt. En felles arbeidsgruppe mellom Norge og EU utarbeidet i januar 2020 en rapport om tiltak for å beskytte torsk[1]. Rapporten påviste, blant annet, områder i NØS hvor det var høy sannsynlighet for konsentrasjoner av småtorsk. Det ble brukt ulike kilder for å identifisere områdene, herunder rapporterte fangstdata fra fartøyene (ERS-data) og toktdata fra ICES. I tillegg ble datagrunnlaget komplementert med informasjon fra Kystvaktens kontrolldata.

Før områdereguleringene ble innført i 2020 ble det gjennomført møter og høringsrunder med representanter fra Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet (HI), Kystvakten, Norges Fiskarlag og Pelagisk forening hvor områdene ble nærmere definert. I samråd med næringen ble områdene justert for å legge til rette for at fiskerier med lav innblanding/bifangst av torsk kunne fortsette uten at det ble lagt unødig hinder for aktiviteten.

I perioden 2020-2024 har størrelsen på områdene blitt justert to ganger. Egersundbanken ble justert i 2021, mens Egersundbanken og Midtbanken ble justert i 2023. Dette ble gjort etter innspill fra næringen. Områdene, inkludert endringene, er illustrert i **figur 1**.

[1] Report of the EU-Norway Technical Group Meeting on additional technical measures aimed at the protection of both juvenile and adult cod, 31 January 2020.

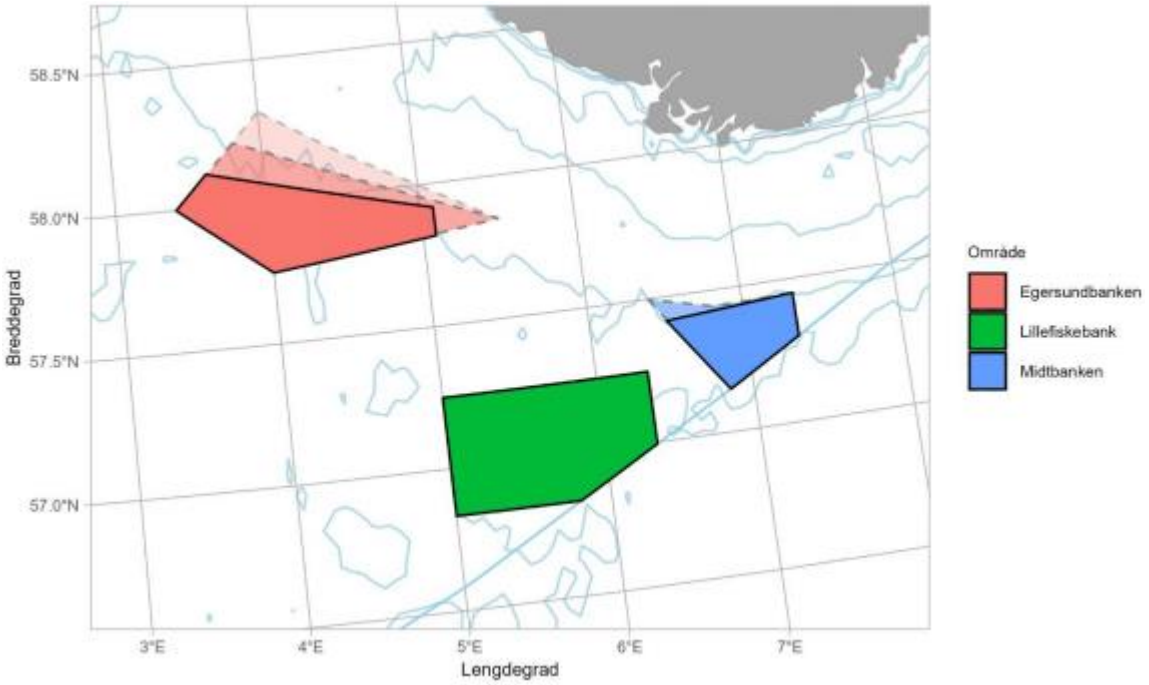

Figur 1: Oppvekstområder 2020-2024.

2. Stengte områder i perioden 2021 - 2024

2.1. 2021

I kvoteavtalen mellom Norge, EU og Storbritannia for 2021 ble TAC i Nordsjøen fastsatt til 15 911 tonn, en nedgang på 10 % fra 2020. I tillegg ble partene enig om å innføre vern av gyteområder. Partene orienterte hverandre om unilaterale forvaltningstiltak med formål om å beskytte yngel og liten torsk og redusere fiskepresset generelt. I avtalens punkt 12.8 ble det fra norsk side uttalt at områdestengningene som ble innført i NØS i 2020 ville bli videreført i 2021.

I den skriftlige høringsrunden i mai-juni 2021 foreslo Norges Fiskarlag justeringer av Egersundbanken og Midtbanken. Fiskeridirektoratet tok ikke hele forslaget til følge, men for Egersundbanken ble det vurdert som hensiktsmessig å flytte det nordligste punktet sørover nærmere 150 meter dybdekoten, og dermed åpne en betydelig del av området (se figur 1). Direktoratet sin vurdering var at justeringen ikke ville svekke torskevernet i særlig grad.

Nærings- og fiskeridepartementet vedtok 15. september 2021 å stenge tre områder i tråd med direktoratets forslag i perioden 15. september – 31. desember.

2.2. 2022

I kvoteavtalen for 2022 ble TAC i Nordsjøen fastsatt til 15 911 tonn, dvs. samme nivå som i 2021. I tillegg til kvotefastsettelse ble partene enige om å innføre vern av gyteområder, jf. avtalens punkt 13.6. I tillegg informerte partene hverandre om unilaterale forvaltningstiltak med formål om å beskytte yngel og liten torsk og redusere fiskepresset generelt. I avtalens punkt 13.7 ble det fra norsk side uttalt at områdestengningene som var gjeldende i 2021 ville bli videreført i 2022.

Nærings- og fiskeridepartementet vedtok 7. juli å stenge tre områder i perioden 7. juli – 31. desember 2022 i tråd med direktoratets forslag.

2.3. 2023

Kvoteavtalen for 2023 ble inngått 9. desember 2022. TAC i Nordsjøen ble fastsatt til 21,652 tonn. I tillegg ble det avtalt å videreføre stengningen av gyteområder for torsk i EU-sonen, NØS og britisk sone i Nordsjøen.

Storbritannia orienterte om forvaltningstiltak som gjelder ved fiske i britisk sone i Nordsjøen, jf. avtalens punkt 13.6. EU om at «cod avoidance measures», ville bli videreført i 2023, jf. avtalens punkt 13.7. Fra norsk side var uttalt intensjon å videreføre stengningene av tre oppvekstområder for torsk i 2023, jf. avtalens punkt 13.5.

Nærings- og fiskeridepartementet vedtok å stenge tre områder i perioden 1. juli - 31. desember 2023. Næringens innspill om justeringer av Egersundbanken og Midtbanken ble tatt til følge (se figur 1).

2.4. 2024

I kvoteavtalen for 2024 ble TAC i Nordsjøen fastsatt til 24,900 tonn. I tillegg ble det avtalt å videreføre stengningen av gyteområder for torsk i EU-sonen, NØS og britisk sone i Nordsjøen i 2024.

Storbritannia orienterte om tiltak i britisk sone og «*National Cod Avoidance Plan*», jf. avtalens punkt 15.6. EU orienterte om at «cod avoidance measures» ville bli videreført i 2024, jf. avtalens punkt 15.7. Fra norsk side var uttalt intensjon å videreføre stengningene av tre oppvekstområdene for torsk, jf. avtalens punkt 15.5.

I tillegg til de nevnte tiltakene ble det opprettet en arbeidsgruppe som bl.a. skal gjennomgå gjeldende områdereguleringer og andre tekniske tiltak hvis formål er å sikre en bærekraftig forvaltning av torskebestanden.

Nærings- og fiskeridepartementet vedtok 20. juni å stenge tre områder i perioden 1. juli – 31. desember 2024, i tråd med direktoratets forslag.

3. Evaluering

I perioden 2020-2024 ble det ikke foretatt en evaluering av tiltaket. Men, i tilknytning til det såkalte IBTS Q3-toktet gjennomførte HI 12 hal i og ved de stengte områdene i august 2021. Resultater fra disse halene viste at det er småfisk i disse og nærliggende områder. Foruten torsk ble det også påvist innslag av andre arter som hyse, hvitting og sei, samt sild og makrell. *Rapporten er vedlagt høringsnotatet.*

Nærings- og fiskeridepartementet ba i juli 2024 HI om å evaluere effekten av tiltaket. HI har i rapport 8. april 2025 foretatt en slik evaluering. *Rapporten er vedlagt høringsnotatet.*

4. Direktoratets forslag i 2025

Kvoteavtalen for 2025 ble signert 29. november 2024. TAC i Nordsjøen er 19,910 tonn. I tillegg ble det avtalt å videreføre stengningen av gyteområder for torsk i EU-sonen, NØS og britisk sone i Nordsjøen i 2024. I NØS er områdene vedtatt i Forskrift om forbud mot fiske i gyteområder for torsk i Norges økonomiske sone sør for 62° i 2025 - Lovdata.

Storbritannia orienterte om et spekter av forvaltningstiltak som gjelder ved fiske i britisk sone i Nordsjøen. Tiltakene springer ut av en «*National Cod Avoidance Plan*», jf. avtalens punkt 15.12. EU orienterte om deres intensjon om at implementerte «cod avoidance measures» i 2020 og 2021, blir videreført i 2025, jf. avtalens punkt 15.14. Videre er det ventet at arbeidsgruppen (Norge, EU og UK) som ble etablert i 2024, og som skal vurdere hvordan

område- og periodestengninger samt tekniske reguleringer bidrar til bærekraftig forvaltning av torskebestanden, vil levere første rapport innen sommeren.

Fra norsk side ble det orientert om at en beslutning om å videreføre stengningene av tre oppvekstområder for torsk i 2025 ville bli tatt etter at tiltaket har blitt evaluert, jf. avtalens punkt 15.11. HI har i rapport 8. april 2025 vurdert effekten av tiltaket, og påpeker at det samlet sett er vanskelig å gi en kvantitativ vurdering av effekten områdestengningene har hatt på torskebestanden. Alt i alt indikerer likevel resultatene at områdene har potensial som viktige oppvekstområder. Hi poengterer at for å oppnå tydeligere positive effekter og resultater er det antagelig nødvendig med høyere beskyttelsesnivåer enn gjeldende tiltak.

Fiskeridirektoratet mener at områdestegningene i NØS i Nordsjøen har vært et sentralt tiltak for å oppnå målsettingen om å forbedre beskyttelsen av de ulike sub-komponentene i bestanden. Områdejusteringer er gjort både i 2021 og i 2023 etter innspill fra næringen. I løpet av 2024 ble det også gjort tilpasninger ved at fartøy som fisker med juksa ble unntatt fra forbundet. Fiskeridirektoratet legger til grunn at kunnskapsgrunnlaget (rapporter: januar 2020 (Norge – EU), september 2021 (HI) og april 2025 (HI)) underbygger at det i områdene generelt er høyere forekomster av småtorsk enn andre deler av Nordsjøen og at områdevern er et treffende tiltak for å beskytte yngel og liten torsk.

På denne bakgrunn sender Fiskeridirektoratet på høring forslag om å videreføre områdestengningene i perioden 1. juli – 31. desember 2025. Områdekoordinatene kommer frem i tabellen nedenfor. Forbudet gjelder ikke fiske med ringnot etter sild, makrell eller hestmakrell eller fiske med pelagisk trål etter sild og makrell. Forbudet gjelder ikke fiske med juksa eller fiske med garn dersom maskestørrelsen er 160 mm eller større. Forbudet gjelder for norske og utenlandske fartøy.

Nr.	Områdenavn	Avgrenset av rette linjer mellom følgende koordinater:
1.	Egersundbanken	1. N58°07’ – Ø003°37’ 2. N58°00’ – Ø003°24’ 3. N57°45’ – Ø004°00’ 4. N57°49’ – Ø005°05’ 5. N57°55' – Ø005°05'
2.	Midtbanken	1. N57°27’ - Ø007°20’ 2. N57°25’ - Ø006°30’ 3. N57°08,95’ - Ø006°51’ 4. N57°17,95’ – Ø007°20’
3.	Lille Fiskebank	1. N57°15’ - Ø005°00’ 2. N56°50’ - Ø005°00’ 3. N56°50’ - Ø005°48.25’ 4. N56°59,73’ - Ø006°20’ 5. N57°15’ - Ø006°20’

5. Høringsfrist

Høringsfristen settes til 21. mai 2025. Høringsnotatet vil være tilgjengelig på våre nettsider: Høringer | Fiskeridirektoratet.

Med hilsen

Trond Ottemo
seksjonssjef

Andreas Haugstvedt
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Fiskebåt	Røysegata 15	6003	ÅLESUND
Forsvaret (Kystvakten)	Postboks 800, Postmottak	2617	LILLEHAMMER
Havforskningsinstituttet	Postboks 1870 Nordnes	5817	BERGEN
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	TRONDHEIM
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Pelagisk Forening/Pelagisk Servicekontor AS	Slottsgaten 3	5003	BERGEN

Kopi til:

Nærings- og Fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO

Vedlegg

2025_Evaluering_oppvekstområder_torsk_Nordsjøen_norsk_versjon
Report_Protected_areas_2021